UNIVERZITET U SARAJEV - FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	Komparativna književnost i informacijske nauke				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Esejistika				
Šifra/kod	FIL KOI 418	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	J/6 D/5
				NPP 2025/2026.	
Ciklus studija	II.	Semestar	I.	Ak. godina	2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/srpski/hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Edin Pobrić			
	Kontakt podaci	Kabinet:55 E-mail:edin,pobri@gmail.com Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Matija Bošnjak			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će biti upoznati sa osnovnim osobinama eseja kao književne vrste. Esej će se razmatrati kao stjecište humanističkih disciplina, ali će se posebna pažnja obratiti eseju u romanu, kao i odnosu eseja i poezije. Studenti će biti upoznati s konkretnim esejima pojedinih autora, ali će i sami pisati eseje na zadate teme. Pisanje eseja studenti će raditi iz perspektive pojedinih književnih teorija.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Esej je predmet koji u odnosu na svoj cilj odgovara grupi predmeta Dramaturgija na pozorišnim akademijama. S jedne strane, cilj je da se studenti upoznaju s fenomenom eseja kao što se upoznaju s pjesmom, pričom, romanom. S druge strane, praktični je cilj da se studenti obuče u pisanju eseja: ostale forme su pitanje ličnog izbora i talenta, ali esej je za studente komparativne književnosti osnovno sredstvo.				
SDG (cilj održivog razvoja)	Kvalitetno obrazovanje i inkluzija				
Ishodi učenja	**Znanje:** Studenti će biti upoznati sa osnovnim osobinama eseja kao književne vrste. Esej će se razmatrati kao stjecište humanističkih disciplina, ali će se posebna pažnja obratiti eseju u romanu, kao i odnosu eseja i poezije. Studenti će biti upoznati s konkretnim esejima pojedinih autora, ali će i sami pisati eseje na zadate teme. Pisanje eseja studenti će raditi iz perspektive pojedinih književnih teorija **Vještine:** Na osnovu ovladavanja sadržaja i karajteristika pojedinih savremenim književnim teorija, studenti bi trebala steći vještinu prepoznavanja njihovog kategorijalnog i metodičkog				

	aparata unutar književnih tekstova i na osnovu toga znati napisati esejistički rad. **Kompetencije:** Koristeći se znanjem u oblasti forme eseja (naspram kritike i prikaza), i vještinama stečenim tokom nastave iz ovog kolegija (historija i nauka o književnosti), moći osmisliti, argumentovano prezentirati putem esdeja kompleksni sadržaj iz ovih oblasti.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Forma eseja. Osnovne karakteristike i žanrovska problematika.
2.	Historijski kontekst eseja. Montaigneovi eseji
3.	Esej kao stjecište humanističkih disciplina. Esej i književna kritika.
4.	Savremene književne teorije i esejistika kroz teoriju i odabrane primjere:
5.	Ruski formalizam.
6.	Strukturalizam. Forma eseja. Osnovne karakteristike i žanrovska problematika.
7.	Feminizam i forma eseja
8.	Polusemestralni ispit
9.	Postkolonijalna kritika. Esej
10.	Poststrukturalizam. Esej
11.	Psihoanaliza. Esej
12.	Novi historicizam. Esej
13.	Semiotika. Esej
14.	Teorija recepcije. Esej.
15.	Esej i roman. Esej u romanu.
16.	Sistematizacija i priprema za ispit

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje i vježbe.
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja: **R. br.** / **Elementi praćenja** / **Broj bodova** / **Učešće u ocjeni (%)** 1. prisustvo i aktivnost - nastava i vježbe — 20 — Max 20% 2. polusemestralni pismeni ispit — 25 — Max 25% 3. završni pismeni ispit — 25 — Max 25% 4. Šest eseja u toku semestra — 30 — Max 30% Ukupno: _____bodova — 100% Napomena: Preduslov za izlazak na usmeni dio ispita i minimalnu ocjenu šest (55-64) (E) su položeni pismeni dijelovi ispita.
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. **Napomena:** Ocjena se izvodi zbrajanjem svih bodova osvojenih tokom semestra. Svaki element ima propisani minimum bodova koji moraju biti osvojeni kako bi se ti bodovi uzeli u obzir.
Literatura	Obavezna: • Andrić, I.:*Razgovor s Gojom*. U: *Istorija i legenda*. Sarajevo, 1981. • Bacon, F.: *Eseji*. Beograd: Kultura, 1967. • De Montaigne, M.: *Ogledi*. Sarajevo: Veselin Masleša, 1964. • Tvrtko Kulenović: *Eseji* • Eco, Umberto: *Otvoreno djelo*. Zagreb: Stvarnost. 1970. • Hristić, J.:*Izabrani eseji*. Beograd: Srpski PEN centar, 2005. • Huxley, A.:*Maslina i drugi eseji*. Zagreb: Izvori, 2002. • Krleža, M. : *Esej o Proustu*. U: *Eseji, studije, putopisi*. Sarajevo: Svjetlost, 1966.

	• Marić, S.: *Proplanci eseja*. Beograd: Nolit, 1979. • Platon: *Gozba*. Beogard: BIGZ, 2000. • Pobrić, E.: *Ideja i priča: semiotika književnosti.* Sarajevo: Samouprava, 2016. +
	Dodatna: • Beker, Miroslav: *Povijest književnih teorija.* Zagreb: Matica Hrvatska, 1999. • Betti, Emilio: Hermeneutika kao opšta metoda duhovnih nauka. Novi Sad, 1988. • Biti, Vladimir: *Pojmovnik suvremene književne teorije.* Zagreb, 2000. • Ambrogio, Ignazio: *Formalizam i avangarda u Rusiji.* Zagreb, 1979. • Beker, M.: Moderna kritika u Engleskoj i Americi. Zagreb, 1973. • Compagnon, Antoine: *Demon Teorije.* Novi Sad, 2001. • Culler, Jonathan: *Književne teorije.* Zagreb, 2001. • Culler, J.: *O dekonstrukciji.* Zagreb, Globus, 1991. • Culler, Jonathan: *Književna teorija – vrlo kratak uvod.* Zagreb, 2001. • Doležal, Ljubomir: *Poetike zapada.* Sarajevo, 1991. • Donato, E; Meksi, R.: *Strukturalistička kontraverza.* Beograd: Prosveta, 1988.
Napomene	